
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מערכות מרעה טבעי - 71083

תאריך עדכון אחרון 16-03-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 3

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדעי הצמח בחקלאות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: רחובות

מורה אחראי על הקורס (רכז): איריס שינבאום

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: iris.schoenbaum@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתאום מראש

מורי הקורס:

ד"ר זלמן הנקין,
ד"ר יוג'אפוס;ין אונגר,
ד"ר איריס שינבאום

תאור כללי של הקורס:

מערכות מרעה, בהם משולבים בעלי חיים ביתיים, משאבי צומח טבעי ואנשים, מפיקות מוצרים ומספקות פרנסה ליחידים ולחברות. מערכות כאלה מחייבות שילוב של מטרות יצור חקלאי ושמור מערכות אקולוגיות מורכבות. הקורס יעסוק בטיפול המרעה השונים בארץ ובעולם ובתנאי הסביבה הקובעים את אופיים, תפקודם וערכם כמזון לבעלי חיים. ננתח בעיות ממשק הקשורות לגידול בעלי חיים ביתיים יצרניים בתנאי מרעה ובהקשרים היסטוריים, אקולוגיים, כלכליים, וחברתיים שונים. סיורים בדרום ובצפון הארץ יעניקו הזדמנויות להכיר מקרוב את מערכות המרעה השונות בארץ ולפגוש את האנשים הקשורים להן. תוך כדי כך, ישמעו על הבעיות והפתרונות הקשורים לניצולן היעיל של המערכות, על שימור כושר היצור שלהן ואיכותן האקולוגית, על מעמדם החברתי והסטטוטורי, ועל תפקודן הכלכלי.

מטרות הקורס:

הבנת המורכבות של מערכות רעייה הן מההבט הביולוגי (בע"ח-צומח) והן מההבט הניהולי-לבחון כלים לניהול שטחים פתוחים באמצעות רעייה-לימוד דרכים לשיפור יצרנות המרעה ובעה"ח

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לבחון את המורכבות של מערכות הרעייה הן מההבט הביולוגי (בע"ח-צומח) והן מההבט הניהולי לדון בכלים לניהול שטחים פתוחים באמצעות רעייה להמחיש דרכים לשיפור יצרנות המרעה ובעה"ח

דרישות נוכחות (%) :

80

שיטת ההוראה בקורס: שיעורים פרונטלים, סיורים, תרגיל, ניתוח מאמר

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. א. סקירה על מבנה הקורס, מערכות מרעה
2. א. המרעה בעולם ובישראל, הסביבה הים-תיכונית וטיפול מרעה בארץ
2. א. צמחי מרעה: תכונות שימוש, התאמות לרעה, תפוצה, קבוצות פונקציונליות
3. א. בסיס לתכנון מרעה (אומדנים לאיכות מרעה), כושר נשיאה
3. א. בעלי חיים במרעה - סוגים, מוצרים, ייצור שניוני ב. עקרונות הזנת בע"ח
- ג. העדר הבדואי
4. סיור (דרום): לטרון, פארק בריטניה, בית ניר, לכיש רעה ביערות קק"ל, משקי מרעה, העדר הבדואי, סקר מרעה

-
5. סיור צפון- חוות כרי דשא, עין כמונים, חט"ל, רמת הנדיב
ממשקי רעיה בבקר, משק עזים, רעית בקר בחורש, רעיה ככלי ממשקי
6. א. דינמיקה ויציבות של מערכות רעיה: צמיחה, צריכה ושילובם ב. לחץ רעיה, המודל הגראפי,
השהית רעיה
7. תרגיל: מודל של מערכת רעיה. תחילת הדרך בכיתת מחשבים
8. א. המודל הדינאמי וסימולציה, תפוקה ליחידת שטח, תפוקה לראש.
ב. ייצור ראשוני.
9. א. תזונת בעלי החיים במרעה
ב. איכות המרעית, תזונה משלימה וניטור הזנה, תרכובות משניות וצמחי רעל
10. קרקע כמרכיב במערכת המרעה + דישון
11. א. רעייה ככלי בניהול שטחים פתוחים
ב. מחקרים במרעה ותחנות המחקר
12. התנהגות בע"ח במרעה
13. כ. מרעה כמערכת אקולוגית, סוקצסיה, מצבים ומעברים
ב. מערכות בשווי משקל ואי שווי משקל
14. א. כלכלת המרעה
ב. ממשק מערכות מרעה ושיטות רעיה
15. הצגת ניתוח מאמר

חומר חובה לקריאה:

אין

חומר לקריאה נוספת:

חוברת- מערכות מרעה טבעי-נועם זליגמן 2006 (יצורף למודל כחומר קריאה)

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 60 %
הרצאה 0 %
השתתפות 5 %
הגשת עבודה 20 %
הגשת תרגילים 15 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: